

26
CULTURA
17.01.2014

LLIBRES CARINA FILELLA

Presentació del llibre al Centre de Lectura de Reus, entitat que Amigó va presidir entre el 1973 i el 1975.
J. FERNÁNDEZ

RAMON AMIGÓ I ANGLÈS, PEDAGOG DEL TERRITORI
Xavier Ferré Trill
Editorial:
Publicacions de l'Abadia de Montserrat
Pàgines: 344
Preu: 20 euros

A la recerca dels noms

L'historiador i sociòleg Xavier Ferré ha publicat una biografia intel·lectual sobre el reusenc Ramon Amigó (1925-2011), un dels pioners en la investigació de la toponímia i l'onomàstica catalanes

L'excursionisme el va portar a interessar-se pels noms de llocs i de persones. O potser—tant li fa—va ser a l'inrevés. El cas és que a Ramon Amigó (Reus, 1925-2011) la unió d'aquestes dues passions el va acabar convertint en una figura clau dins de l'estudi de l'onomàstica i en el mestre d'una generació d'erudits al Camp de Tarragona. Ara l'historiador i sociòleg Xavier Ferré n'acaba d'escriure una biografia, *Ramon Amigó Anglès, pedagog del territori (1925-2011)*, que ha estat publicada dins de la col·lecció Biblioteca Serra d'Or de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat. El volum apareix dos anys després de la mort d'aquest escriptor i professor de català en els temps difícils de la postguerra, i un dels estudiosos més importants de la toponímia i l'onomàstica del país, que "va treballar per la llengua, la cultura i la cohesió d'aquest país

que volem normal", segons va destacar Biel Ferrer, president d'Òmnium Baix Camp, entitat que va organitzar la presentació del llibre juntament amb l'Institut d'Estudis Catalans, la Universitat Rovira i Virgili i el Centre de Lectura de Reus (que Amigó va presidir entre els anys 1973 i 1975).

"Amigó va començar a practicar l'excursionisme, no com un esport, tal com es veu ara, sinó com una sublimació del paisatge, com una activitat gairebé intel·lectual per interrogar el paisatge", segons el filòleg Josep Murgades, que va presentar la biografia juntament amb Joaquim Mallafrè. Segons Murgades, l'excursionisme va fer que Amigó s'interessés pels noms de lloc, per la toponímia: "I l'estudi de la toponímia és un dels mitjans més eficaços per prendre consciència del país, i per conèixer el país." En aquest sentit, l'autor del volum, Xavier Ferré, va destacar

que Amigó "era un excursionista patriòtic". La biografia que presenta ara no és la típica que ressegueix el seu vessant personal ni l'estudi tècnic de la seva obra. Ferré se centra en el caràcter pedagògic de la seva metodologia, en el mestratge que va exercir sobre els nous estudiosos de l'evolució dels topònims i en les relacions que va mantenir amb altres intel·lectuals i activistes del país, com ara Joan Coromines i altres toponimistes valencians i illencs.

Siurana, amb 's'

Amigó "va crear escola", va dir Murgades. I, com a exemples, va esmentar el fet que "gràcies a Amigó" sabem que Siurana s'ha d'escriure amb *s* i no amb *c* tal com havia defensat altra gent, perquè el nom *Siurana* procedeix del nom llatí *Severianus*; o que de la zona del campament militar de Castillejos (al terme d'Arbolí), ara ja desaparegut, se n'hauria de dir *de les Pinedes*, que seria el més fidel a la toponímia d'aquesta zona del Baix Camp.

Amigó va ser president de l'Associació Excursionista de Reus i de l'Associació d'Estudis Reusencs, i va publicar un llarguíssim nombre de llibres de toponímia i guies itineràries, a més de fer cursos d'onomàstica en diverses universitats. És l'investigador que ha publicat més treballs a Catalunya sobre toponímia i onomàstica i, a més d'investigar l'origen dels noms, va publicar nombrosos treballs que sistematitzen la metodologia de treball, com ara *Introducció a la recerca en toponímia i antroponímia* (1999). Des del 1980 fins a la seva mort, va ser vicepresident de la Societat d'Onomàstica de Catalunya, i des del 1994 va ser membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. ✨

CAT sud